

Karstulan kunnan lausunto asiassa Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Karstulan kunnanhallitus antaa seuraavan lausunnon asiassa Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi:

Uudistuksen pyrkimystä korottaa maanomistajien lunastushintoja pakkolunastustilanteessa voidaan pitää oikean suuntaisena. Lunastuskorvaukseen ehdotettu 25 % könttäkorvaus ei kuitenkaan varsinaisesti vaikuta alueella, jossa maan hinta on kuitenkin matala (esimerkiksi metsän pohjan hinta), mutta saattaa olla merkittävä kaupunkialueilla. Tähän voi pahimmillaan liittyä se mahdollisuus, ettei kunnilla olisi varaa tai kiinnostusta lunastuksiin ja näin strategisestikin tärkeitä alueita voisi jäädä lunastamatta. Korotus saattaa vaikuttaa myös suoraan rakennuspaikkojen hintoihin jo muutenkin kalliin maan alueilla.

Kiinnostavimpana uudistusta voidaan pitää johtolinjojen lunastuskorvausten kannalta, jossa on ollut toisistaan poikkeavia tapoja esimerkiksi lunastuskorvauksen muodostumisessa. Varsinkin tuulivoiman lisääntyessä myös johtolinjojen lunastukset ovat lisääntyneet, joten selkeytys tässä tapauksessa olisi tarpeen. Selvitys ei ota selvästi kantaa esimerkiksi metsämaan tuoton arviointiin, joka vaikuttaa mahdollisiin lunastuksiin, kun tuo tuotto katoaa.

Kuntien kannalta lunastushintojen nousu voi vaikuttaa siihen, että hinnan nousua ei voida siirtää suoraan myytävien tonttien hintoihin, joka voi vaikuttaa kuntatalouteen negatiivisesti. Toisaalta yksityisen ihmisen osalta se voi vaikuttaa kiinteistöveron maksamiseen, kun tontin arvo nousee lunastushinnan perusteella. Molemmat vaikutukset osuvat erityisesti niihin kuntiin, jotka ovat väestöltään väheneviä. Pahimmillaan muutos voi vaikuttaa väestökehitykseen negatiivisesti.

Jos laki johtaa riitaisten lunastustoimitusten lisääntymiseen, lisäisi se byrokratiaa. Tämä on nykyhallituksen tavoitteiden vastainen kehitys.

Lausunnonannon ajankohta

Pekka Kanervio
Kunnanjohtaja
Karstulan kunta
14.4.2025

Karstulan kunta antaa tämän lausunnon myöhässä, koska lausunnonpyyntöaika oli määritelty niin, ettei kunnanhallitus kokoontunut tuona aikana. Lausunnolle annettiin tämän takia lisääaikaa.

Lausunto on käsitelty kunnanhallituksessa 14.4.2025 § 78 ja lausunto on annettu ennen kuin pöytäkirja on allekirjoitettu (peruste kiireellisyys).